

UCHWAŁA NR
RADY MIASTA GDAŃSKA

z dnia 2016 r.

w sprawie nadania nazwy (Rondo im. Tadeusza Mazowieckiego)

Na podstawie art. 18, ust. 2, pkt 13 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. poz. 1515; zm. z 2015 r. poz. 1890), Uchwały L/1126/14 Rady Miasta Gdańska z dnia 27 marca 2014 r. w sprawie zasad stosowanych przy nadawaniu nazw ulicom, placom i innym terenowym obiektom publicznym oraz drogom wewnętrznym w Gdańsku (Dz. Urz. Województwa Pomorskiego z 2014 r. poz. 1534)

uchwała się, co następuje:

§ 1.

W Gdańsku - Letnicy rondu położonemu na skrzyżowaniu ulic: Marynarki Polskiej i Wielopole, w rejonie Stadionu Energa Gdańsk, którego lokalizację określa załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały, nadaje się nazwę **Rondo im. Tadeusza Mazowieckiego**.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Gdańska.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego.

Przewodniczący Rady
Miasta Gdańska

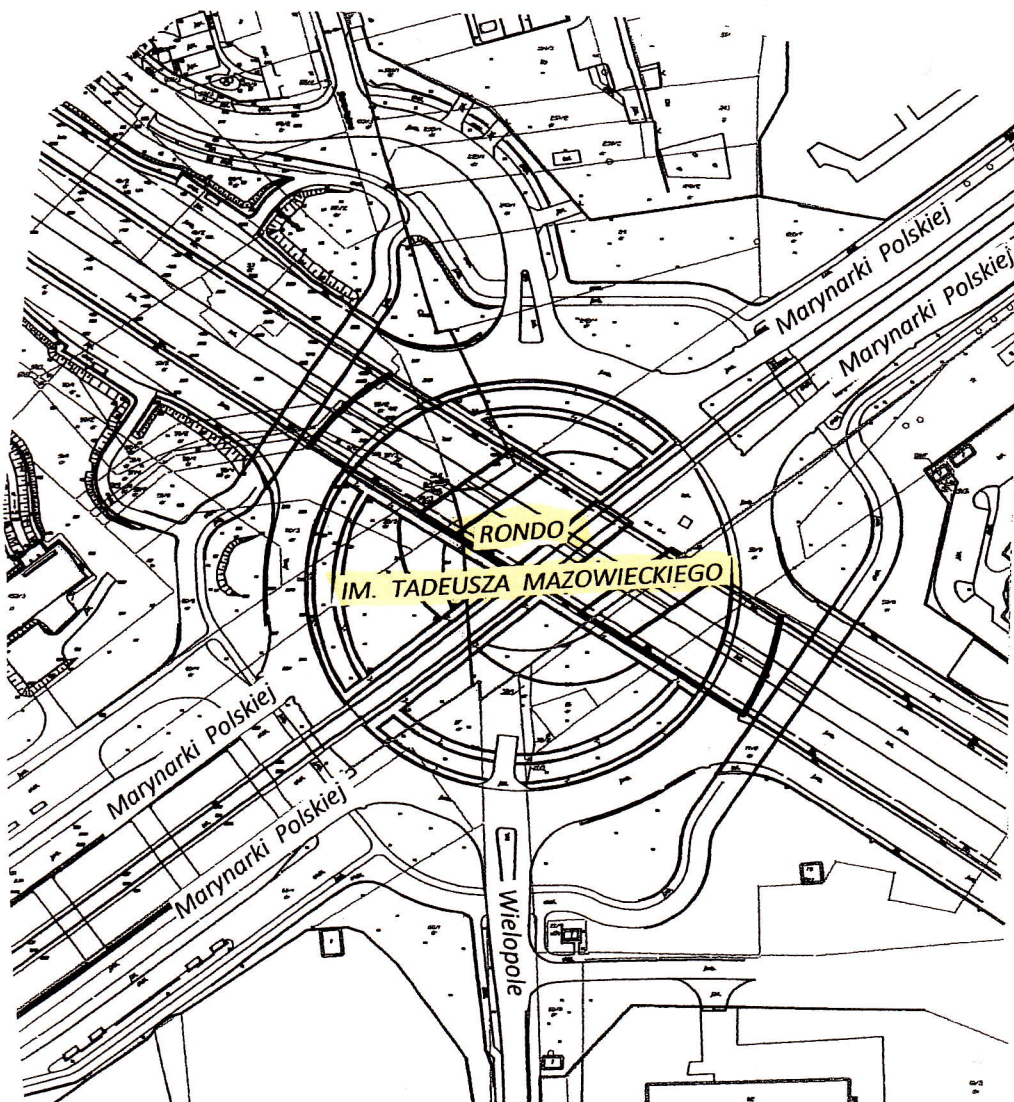
Bogdan Oleszek

Załącznik do Uchwały Nr

Rady Miasta Gdańska

z dnia 2016r.

Gdańsk - LETNICA

Lokalizacja

Rondo im. Tadeusza Mazowieckiego

Uzasadnienie

Z wnioskiem o nadanie nazwy **Rondo im. Tadeusza Mazowieckiego** wystąpił Prezydent Miasta Gdańska oraz Pracodawcy Pomorza.

Tadeusz Mazowiecki urodził się 18 kwietnia 1927 r. w Płocku w rodzinie znanego w mieście lekarza. Pierwsze dramatyczne doświadczenia jego życia wiążą się z okupacją niemiecką, wysiedleniami i zbrodniami, na które patrzył jako dorastający chłopiec. W 1944 r. aresztowany został starszy brat, wywieziony do Stuthoffu, przepadł bez śladu. Krótko po wojnie Tadeusz Mazowiecki ukończył szkołę średnią – Małachowiankę w Płocku.

Aktywność polityczną i społeczną zaczął od wstąpienia w 1946 roku do Stronnictwa Pracy. Nim w Płocku zdołano rozpocząć działalność Stronnictwo zostało zawieszone wskutek zablokowania jego możliwości działania przez PPR.

Pierwszy okres działalności publicznej Mazowieckiego wiąże się z Uniwersytetem Warszawskim, gdzie wstąpił na Wydział Prawa. Prócz studiów angażował się w działalność społeczną, od 1949 r. współpracował z tygodnikiem „Dziś i Jutro”, następnie był działaczem Stowarzyszenia PAX i między innymi w 1953-55 r. redaktorem naczelnym „Wrocławskiego Tygodnika Katolickiego”. Stał na czele grupy opozycyjnej wobec Bolesława Piaseckiego i wraz ze swymi współpracownikami, zwanymi „Froną”, został w 1955 r. ze stowarzyszenia usunięty.

Ważne znaczenie dla określenia drogi życiowej Mazowieckiego miał rok 1956, który przyniósł destalinizację, odwilż, nadzieję na znaczne poszerzenie wolności. Mazowiecki wraz z kręgiem swych współpracowników współtworzył Klub Okrągłego Stołu a w gorących dniach Października Ogólnopolski Klub Postępowej Inteligencji Katolickiej. Klub ten – pierwsza forma organizacyjna późniejszego KIK-u – zakładali działacze katolicki popierający Październik i gotowi do wypowiedzania się o polskich sprawach własnym głosem. Współtwórcami ruchu byli redaktorzy odebranego im w 1953 roku „Tygodnika Powszechnego”, który wkrótce znowu zacznie się ukazywać, grupa pracowników naukowych KUL, pisarz Jerzy Zawieyski i grupa Frondy. Mazowiecki został sekretarzem OKPiK, potem będzie długie lata członkiem Zarządu Klubu Inteligencji Katolickiej w Warszawie.

Po długich staraniach w 1958 r. powstał miesięcznik „Więź”. Redaktorem naczelnym „Więzi” był Mazowiecki aż do 1981 roku. Na kształt pisma wywarł wpływ decydujący, stało się ono także podstawą jego znaczenia w życiu intelektualnym i politycznym Polski. „Więź” nawiązywała do filozofii personalizmu Mouniera, była otwarta na współczesną kulturę i współczesne przemiany społeczne w świecie. Akceptowała powojenne przemiany ekonomiczne, równość, upowszechnienie kultury. Zdecydowanie opowiadała się za przemianami w Kościele, które niósł pontyfikat Jana XXIII i Sobór Watykański II. Szukała porozumienia z humanistami wyrastającymi z marksizmu, dalekimi od religii i Kościoła, ale pragnącymi zmian w kierunku wolności. Mazowiecki pisał o potrzebie przekraczania „kredowych kół” i „Więź” te granice nieufności i niezrozumienia starała się przekraczać.

Jako redaktor „Więzi” w 1961 r. Mazowiecki otrzymał mandat poselski. Należał do Koła Posłów Znak, kierowanego przez Stanisława Stommę. Następnie przez 10 lat współtworzył politykę Koła „Znak”, kilkakrotnie zabierał głos sprzeciwiając się wnioskom rządzących. Szczególne znaczenie miało już Jego pierwsze przemówienie sejmowe – przeciw przymusowej laicyzacji oświaty. W tych latach Mazowiecki uczył się trudnej sztuki ważenia racji odwagi i sprzeciwu z roztropnością. Podróżował też na Zachód, nawiązywał kontakty, a – obok Stommy – należał do inicjatorów dialogu polsko-niemieckiego.

Największe wyzwanie przyszło w 1968 roku, kiedy Koło Posłów Znak wystąpiło z interpelacją w obronie bitej i szkalowanej młodzieży. Za to wystąpienie w posłów Znak, jedynych którzy ośmielili się zaprotestować, uderzyła furia ataków na specjalnym posiedzeniu Sejmu. Byt „Więzi” był zagrożony, Mazowiecki jednak się nie ugiął. Ostatecznie pismo przetrwało. W następnych latach stało się miejscem spotkania z pokoleniem buntowników marcowych oraz intelektualistami, których w Marcu potępiono, odbierając im możliwość publicznych wypowiedzi.

Od 1971 Mazowieckiego nie było już w Sejmie, ale „Więź” należała do bardzo poczytnych pism. Drukowali w niej znakomici autorzy, w redakcji na Kopernika przecinały się drogi postaci znanych już wówczas jako publicyści i intelektualiści oraz młodych, którzy staną się w bliskiej przyszłości liderami demokratycznej opozycji. W 1975 r. Mazowiecki należał do inicjatorów i sygnatariuszy listu liderów ruchu Znak przeciw poprawkom w konstytucji. Za ten gest sprzeciwu KIK zapłacił rozłamem i groźbą podcięcia jego egzystencji materialnej.

Po powstaniu Komitetu Obrony Robotników Mazowiecki należał do tych, którzy tworzący się ruch obywatelskiego sprzeciwu wspierali. Udzielił pamiętnego wywiadu dla Frankfurter Allgemeine Zeitung, w którym bronił więzionych i opowiadał się za demokratyzacją życia w Polsce, także za niezależnością związków zawodowych. W maju 1977 r. był rzecznikiem głodujących w kościele św. Marcina współpracowników KOR-u, upominających się o wolność dla więzionych robotników oraz aresztowanych działaczy Komitetu. Podjęcie się roli rzecznika głodówki oznaczało zaryzykowanie bytu „Więzi”, ale to ryzyko Mazowiecki podjął. „Więź” przetrwała. Jesienią był organizatorem pamiętnej sesji o prawach człowieka i wygłosił przemówienie o prawie Polski do nadziei i wolności, które wywarło wielkie wrażenie. Na początku roku następnego należał do założycieli Towarzystwa Kursów Naukowych i był członkiem jego kierownictwa – Rady Programowej. W tych latach stał się jednym z przywódców opozycji demokratycznej.

W sierpniu 1980 r. był wśród inicjatorów apelu polskich intelektualistów wspierających strajkujących w Gdańsku robotników i wraz z Bronisławem Geremkiem zawiązał ten apel do Stocznii. Poproszeni przez Lecha Wałęsę o pomoc doradcą utworzyli Komisję Ekspertów przy Międzyzakładowym Komitecie Strajkowym. Mazowiecki został jej przewodniczącym. Odegrał wielką rolę w poszukiwaniu formuł i zapisów, które znalazły się w kluczowych punktach Porozumienia Sierpniowego.

W ciągu 16 miesięcy legalnego istnienia „Solidarności” był jednym z najważniejszych doradców, negocjował między innymi kompromis rejestracyjny „Solidarności”. KKP Związku powierzyła mu funkcję redaktora naczelnego „Tygodnika Solidarność”, pierwszego legalnie wydawanego ogólnopolskiego pisma „Solidarności”. Stworzył redakcję i kierował pismem do jego zawieszenia 13 grudnia 1981 roku.

Mazowiecki współtworzył „Solidarność”. Liczył na osiągnięcie trwałej ewolucji sytuacji w Polsce tak, by mimo istniejącego podziału Europy społeczeństwo bez wstrząsów poszerzało zakres swojej wolności. Aby „Solidarność” nie była tylko „fajerwerkiem, jak wiele pięknych i wzniosłych chwil w naszej historii” T.M., lecz trwała, zmieniała społeczeństwo i kraj. Była to trudna droga, zakładała przyzwyczajanie władz PRL i Kremla do polskiej odmienności, prawa Polaków do reformowania życia w kraju, ale też samoograniczenie radykalizmu ruchu.

Internowany 13 grudnia 1981 r. po posiedzeniu Komisji Krajowej w Gdańsku następnie przez rok Mazowiecki był przetrzymywany w obozach w Jaworzu i Darłównu.

Gdy w grudniu 1982 roku powrócił do Warszawy znalazł się – jak inni ludzie „Solidarności” – na pozornym marginesie. Próba powrotu do aktywności w KIKu, stworzenie Rady Programowej i opracowanie przez nią analizy „Stan świadomości społecznej”, wywołało gwałtowną reakcję władz i zagrożenie dla istnienia Klubu.

Wspólnie z Geremkiem Mazowiecki kierował przygotowaniem raportu „Polska 5 lat po sierpniu”, opublikowanym w 1985 roku. Następnie wraz z innymi autorami raportu należał do zespołu redakcyjnego wydawanego poza cenzurą pisma „Dwadzieścia jeden”.

W 1987 r. mógł wyjechać na Zachód, spotkał się z wieloma związkowcami i politykami, wygłaszał odczyty o polskich aspiracjach. W Rzymie spotykał się z Janem Pawłem II przed jego pielgrzymką do Polski.

Po powrocie do kraju, w maju 1988 r. podjął się mediacji między strajkującymi w Stoczni Gdańskiej a władzami, a kiedy porozumienia nie dało się osiągnąć, wyszedł ze stoczni w pamiętnym pochodzie z Lechem Wałęsą i innymi strajkującymi. W sierpniu 1988 r. podczas kolejnego strajku w Stoczni znów doradzał strajkującym. Tym razem władze odpowiedziały gotowością rozmów przy Okrągłym Stole.

Mazowiecki uczestniczył w negocjacjach poprzedzających Okrągły Stół, bronił zwłaszcza zasady, że zalegalizowanie NSZZ „Solidarność” jest warunkiem porozumienia w innych sprawach. Ostatecznie władze ten warunek przyjęły. Przy Okrągłym Stole był współprzewodniczącym zespołu do spraw pluralizmu związkowego i koordynatorem pracy zespołów negocjacyjnych opozycji.

Od wiosny 1989 r. znów był naczelnym redaktorem „Tygodnika Solidarność”, ale do Sejmu nie kandydował.

Po zwycięstwie Komitetu Obywatelskiego w wyborach czerwcowych, stał się jednym z kandydatów na premiera rządu. 24 sierpnia 1989 r. został przez Sejm powołany na urząd premiera, a 12 września rząd został powołany. Był to pierwszy rząd po tej stronie pękającej, ale nadal istniejącej żelaznej kurtyny, którym kierował polityk niekomunistyczny, a większość ministrów była związanych z dotychczasową opozycją.

Rząd Mazowieckiego kładł fundamenty pod budowę demokratycznego państwa. Reformował gospodarkę, przywrócił niezależność polskiej polityce zagranicznej, doprowadził do uznania polskiej granicy zachodniej przez jednoczące się Niemcy, przeprowadził zmianę nazwy państwa na Rzeczpospolita Polska oraz rozpiął wybory samorządowe.

W grudniu 1990 roku Mazowiecki przegrał rywalizację w wyborach prezydenckich, a rząd ustąpił. Stworzył wówczas Unię Demokratyczną i kierował nią, następnie Unią Wolności, do 1995 roku. Od 1991 do 2001 r. był posłem na Sejm, przewodniczył między innymi Komisji Konstytucyjnej i Komisji Integracji Europejskiej.

W 1992 r. został specjalnym sprawozdawcą Komisji Praw Człowieka ONZ w byłej Jugosławii. Próbował alarmować świat o zbrodniach, które się tam dokonywały. Ustąpił w 1995 r. na znak sprzeciwu wobec bierności społeczności międzynarodowej.

W 1997 r. Mazowiecki należał do współautorów Konstytucji RP i był głównym autorem preambuły jej otwierającej.

W 2010 r. został doradcą Prezydenta RP Bronisława Komorowskiego.

Tadeusz Mazowiecki zmarł 28 października 2013 roku w Warszawie.

Wobec powyższego Prezydent Miasta Gdańska wnosi o podjęcie uchwały o nadaniu nazwy **Rondo im. Tadeusza Mazowieckiego.**

WNIOSKODAWCA

RADCA PRAWNY